

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

2022/ 2023

Sånga Barnträdgård
Sånga Prästgårdsväg 8, 179 96 Svartsjö

September 2022
Ansvarig rektor: Petra Kahm

Innehållsförteckning

Fakta

Vår värdegrund

Vår vision

Lagtexter och styrdokument

Definitioner

Främjande arbete

Förebyggande arbete

Delaktighet, kommunikation, förankring av planen

Rutiner för att reda ut och åtgärda

Ansvarsfördelning

Fakta:

Likabehandlingsplanen och Plan mot kränkande behandling omfattar alla barn och all personal på Sånga Barnträdgård.

Utvärdering och revidering av planen: i juni i personalgruppen

Giltighet: 1 år

Förskolan: 3 avdelningar, sammanlagt 19 barn: storbarnsgrupp 13 barn 3-6 år och 6 barn 1-2 år fördelat på 2 småbarnsgrupper, 5 medarbetare och kök.

Vår värdegrund

De grundläggande värden som förskolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor
- aktning för människans egenvärde
- aktning för varje människans egenvärde
- verka för en hållbar utveckling

Vår vision

Vi vill skapa en miljö där barn, föräldrar och personal känner sig trygga och har förtroende för varandra. Inga barn, föräldrar eller personal får utsättas för kränkande behandling eller diskriminering.

Vi har värdegrundsfrågor i fokus där barnen lär sig etiska värden och normer genom konkreta upplevelser och goda förebilder. De vuxnas förebild och förhållningssätt ska påverka barnens förståelse för respekt, olikhet, öppenhet, solidaritet och ansvar.

Genom att stödja människans utveckling i sin helhet, att lära känna sig själv med sina individuella styrkor, intressen och svaga sidor, att utveckla självförtroendet såsom sociala kompetenser, uppfostrar vi barnen till ansvarstagande medborgare som tar hand om natur, miljö och samhällets framtid.

Lagtexter och styrdokument

Likabehandlingsarbetet regleras i två regelverk, enligt 3 kap. 16 § Diskrimineringslagen som anger att förskolan varje år ska upprätta en Likabehandlingsplan. Det andra regelverket är enligt 6 kap. 8 § Skollagen som anger att förskolan även årligen ska upprätta en likabehandlingsplan mot kränkande behandling. Dessa två planer har sammanförts till en plan som kallas för likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen1 (2008:567)

Gäller från 1 januari 2009

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1§).

Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (1985:1100) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten (2 kap, 5§)

Om den som ansett sig bli diskriminerad eller utsatt för repressalier visar omständigheter som ger anledning att anta att han eller hon blivit diskriminerad eller utsatt för repressalier, är det svarande som ska visa att diskriminering eller repressalier inte har förekommit (6 kap, 3§).

Den nya lagen innebär en förstärkning av elevens rätt, då bevisbördan numera ligger hos huvudmannen (kommun eller liknande).

Skollagen (2010:800) 1 kap. 5 §

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling (...)

Skolverket:

Likabehandling

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Respekten för alla människors lika värde är ett fundament i de mänskliga rättigheterna och ska främjas i förskolan och skolan. Alla barn och elever ska behandlas utifrån sina förutsättningar så att de får lika rättigheter och möjligheter. Men likabehandling innebär inte att alla barn och elever ska behandlas lika.

Eftersom vi alla är olika ska alla behandlas utifrån sina förutsättningar. Exempelvis behöver vissa barn stöd i vissa ämnen, andra kan behöva tekniska hjälpmedel.

Främjande

Ett tillitsfullt klimat och förtroendefulla relationer mellan personalen och barn/elever ska främjas i förskola och skola. Aktiviteter som främjar relationer kan leda till en känsla av gemenskap som stärker känslan av tillhörighet till förskolan och skolan. Det är betydelsefullt för både barnen och eleverna och de som arbetar i skolan och det påverkar barns och elevers kunskapsutveckling.

Elever ska göras delaktiga i aktiviteter för att främja en god atmosfär på skolan. Med stöd av personalen kan de få ansvar för, t ex elevcafé och aktiviteter för klassen. Att känna gemenskap i arbetet och bli bekräftad genom att tilldelas ansvarsfulla uppgifter stärker sammanhållningen och kompisandan på ett sätt som bidrar till förbättring av skolans miljö.

Det främjande arbetet är en del av det som ska dokumenteras i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling/likabehandlingsplan.

Barnkonventionen (2018:1197):

Gäller från 1 januari 2020

§2 Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras

§3 Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn

§12 Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad

§13 Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter

§14 Alla barn har rätt att tro på vilken gud de vill, eller ingen alls

§19 Varje barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller annan som har hand om barnet

§23 Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor

§29 Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära sig om mänskliga rättigheter

§30 Ett barn som tillhör en minoritet eller ursprungsbefolkning har rätt till sitt språk, sin kultur och religion

Regler om hur de som bestämmer i länderna ska göra för att följa barnkonventionen:

§2 Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.

§2.1 Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

§29 Konventionsstaterna är överens om att barnets utbildning ska syfta till att:

(a) utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga

(b) utveckla respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna samt för de principer som uppställts i Förenta nationernas stadga

(c) utveckla respekt för barnets föräldrar, för barnets egen kulturella identitet, eget språk och egna värden, för vistelselandets och för ursprungslandets nationella värden och för kulturer som skiljer sig från barnets egen

(d) förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle i en anda av förståelse, fred, tolerans, jämlikhet mellan könen och vänskap mellan alla folk, etniska, nationella och religiösa grupper och personer som tillhör urbefolkningar

(e) utveckla respekt för naturmiljön

Lpfö18

1. Förskolans värdegrund och uppdrag

Grundläggande värden

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling

– såväl ekonomisk och social som miljömässig. Både ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv ska synliggöras i utbildningen.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Förståelse och medmänsklighet

Var och en som verkar i förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och verka för en hållbar utveckling.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Den ska ge barnen möjlighet att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor.

Det svenska samhällets ökande internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald. Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar.

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer, inklusive de nationella minoriteternas språk och kulturer. Av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk framgår att de nationella minoriteterna är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalningar. Samerna är även ett urfolk. Av språklagen (2009:600) framgår att de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Saklighet och allsidighet

Förskolan ska vara öppen för skilda uppfattningar. Alla som verkar i förskolan ska samtidigt hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och denna läroplan och klart ta avstånd från sådant som strider mot dessa värden. Förskolan ska uppmuntra barnen att föra fram sina tankar och idéer och skapa förutsättningar för detta. Barnens åsikter ska tas tillvara i utbildningen och de ska få möjlighet att bilda sig egna uppfattningar och göra val utifrån sina egna förutsättningar. På så sätt kan barnen utveckla tilltro till sin egen förmåga samt bli delaktiga och utöva inflytande över utbildningen.

Barn i förskolan ska inte bli ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Därför ska undervisningen vara saklig, allsidig och icke-konfessionell.

Förhållningssättet hos alla som verkar i förskolan, och deras sätt att agera och tala om något, påverkar barnens förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. Därför är alla som verkar i förskolan viktiga som förebilder.

En likvärdig utbildning

Enligt skollagen ska utbildningen vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Den ska ta hänsyn till barns olika förutsättningar och behov och anpassas till alla barn i förskolan. Det innebär att utbildningen inte kan utformas på samma sätt överallt och att förskolans resurser därför inte ska fördelas lika.

Utbildningen ska ta sin utgångspunkt i läroplanen och det barnen visar intresse för samt i det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare har tillägnat sig. Den ska kontinuerligt utmana barnen vidare genom att inspirera till nya upptäckter och kunskaper. Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar.

Förskolan ska aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar barnens utveckling, val och lärande. Hur förskolan organiserar utbildningen, hur barnen blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på barnen bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska därför organisera utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans, samt prövar och utvecklar sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet.

Förskolans uppdrag

Helhetssyn

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska förskolan främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsfulla människor och

samhällsmedlemmar.

Förskolan ska vara en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Barn skapar sammanhang och mening utifrån sina erfarenheter och sätt att tänka. Därför ska de i förskolan möta respekt för sin person och sitt sätt att tänka och förstå sin omvärld. Alla som arbetar i förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla tillit och självförtroende. De ska uppmuntra barnens nyfikenhet, kreativitet och intresse. Barnens rätt till kroppslig och personlig integritet ska också respekteras.

Miljön i förskolan ska erbjuda alla barn varierade aktiviteter i olika sammanhang. Många valmöjligheter ger ökade förutsättningar för barnen att bredda sina lekmönster och val av aktiviteter. Det är viktigt att alla som arbetar i förskolan bidrar till att barnen oavsett könstillhörighet ges förutsättningar för utvidgade upplevelser och uppfattningar om sina möjligheter. Förskolans miljö ska inspirera och utmana barnen att bredda sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsstereotypa uppfattningar.

Kommunikation och skapande

Barn som tillhör de nationella minoriteterna, där urfolket samer ingår, ska även stödjas i sin språkutveckling i sitt nationella minoritetsspråk och främjas i sin utveckling av en kulturell identitet. Förskolan ska därigenom bidra till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

För döva barn, barn med hörselnedsättning och barn som av andra skäl har behov av teckenspråk ska språkutvecklingen främjas i det svenska teckenspråket.

Barn med annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

I förskolans uppdrag ingår att överföra och utveckla ett kulturarv – värden, traditioner och historia, språk och kunskaper – från en generation till nästa. Förskolan ska också se till att olika kulturer synliggörs i utbildningen.

Hållbar utveckling samt hälsa och välbefinnande

En positiv framtidstro ska prägla utbildningen. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Barnen ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig.

Definitioner

Skolverkets Allmänna råd:

Kränkningar av barns värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasseri eller genom kränkande behandling.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt

hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad indirekt diskriminering. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Tillsägelser måste ibland användas för att tillrättavisa ett barn. En befogad tillsägelse är inte en kränkning i lagens mening, även om barnet ifråga kan uppleva det som kränkande.

Vi anser vidare att kränkningar som sker inte enbart kan ses som individproblem utan kan vara resultat av den miljö som förskolan utgör. Av detta följer att det är viktigt att även söka lösningar och åtgärder i större sammanhanget.

Främjande arbete

Syfte:

Skapa ett tillitsfullt klimat och förtroendefulla relationer mellan personalen och barn som leder till en känsla av gemenskap som stärker känslan av tillhörighet till förskolan. Det främjande arbetet syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde och bidra till en miljö där alla barn känner sig trygga, utvecklas, blir sedda, har lika rättigheter och möter likvärdighet.

Arbetsätt/ Förhållningssätt:

Skapa trygghet och förtroende:

- Vara positiv och visa lust för vårt arbete, bli positiva förebilder för vår omgivning
- Vi bemöter barn, föräldrar, kollegor med respekt, intresse, empati och välvårdat språk

- Ansvarstagande för varandra och vår gemensamma miljö
- Personalens förmåga att förstå och samspela med barnet och få föräldrarnas förtroende är viktig, så att vistelsen i förskolan blir ett positivt stöd
- Vara lyhörd och visa intresse för föräldrars åsikter och önskemål (föräldrarnas delaktighet)
- Vara lyhörd och visa intresse för barns åsikter och önskemål (barnets inflytande)
- De vuxna ska ge barnen stöd i att utveckla tillit och självförtroende med hänsyn till att barn som lever i olika livsmiljöer har egna erfarenheter som grund
- Utveckla barnens sociala samspel, visa vägen/ möjligheter, erbjuda hjälp
- Nolltolerans mot nedsättande kommentarer eller beteende och ”fula ord ” samt fysiskt utåtagerande

Respekt för alla människors lika värde:

- Levande demokrati på förskolan
- Prata med barnen om vår värdegrund och förskolans regler
- Skapa/väcka förståelse för att alla människor har lika värde oavsett kön, social, etnisk eller kulturell bakgrund (litteratur, sagor, dockspel)
- Respekt för varje individ
- Respektera och värna om olika kulturer
- Vuxna som goda förebilder

Skapa likvärdighet:

- Alla barn har rätt till fulla möjligheter till lärande och personlig utveckling oavsett olikheter i socioekonomisk, kulturell bakgrund, funktionsnedsättningar eller förmågor av olika slag
- Inga barn får diskrimineras och nekas sina rättigheter på grund av föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, handikapp, börd eller ställning i övrigt
- Alla barn ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt
- Verksamheten ska anpassas till alla barns olikheter och kompensera skillnader i förutsättningar och förmågor utifrån barns olika behov, barnets bästa kommer i första rummet
- Bra pedagogiska relationer innebär att förskolepersonal förmår ge barnen det kognitiva, sociala och emotionella stöd de behöver för att utnyttja sin potential och sina resurser
- Personalens kompetens, kunskaper, pedagogiska medvetenhet, engagemang och förståelse av sitt uppdrag har stor betydelse

Förebyggande arbete

Syfte:

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja risker för trakasserier, kränkningar och diskriminering. Grunden för detta är att systematiskt göra kartläggningar av barnens trygghet och trivsel samt analyser om platser, situationer och särskilda delar av verksamheten där barn kan uppleva otrygghet eller där kränkningar, trakasserier eller diskriminering kan ske. Genom att analysera resultaten av kartläggningen ska risker i verksamheten identifieras och insatser kan planeras.

Kartläggningen kan bestå av systematiska samtal med barnen, föräldraenkäter, personalens iakttagelser och dokumentation från fall av kränkningar som visar på återkommande likartade problem.

Uppföljning av förebyggande arbete läsår 2021/2022

Plan mot diskriminering och kränkande behandling	Fokus: Etnisk tillhörighet
Utvecklingsområde	<ul style="list-style-type: none">- Vi vill uppmärksamma och uppmuntra andra kulturer och språk.
Åtgärder	<ul style="list-style-type: none">- Vi pratar om andra kulturer vid aktuellt tillfälle, anpassat efter barnens ålder- Vi sjunger sånger, gör ramsor från andra kulturer på olika språk/ lär oss ord på andra språk- Vi övar och väver in modersmålspråk som en del i förskolans vardag- Vi använder oss av bilder för att synliggöra- Vi har rutiner vid annan kultur- Vi läser böcker/ berättar sagor/dockspel med annan kulturell bakgrund- Vi äter mat som är kopplad till de olika kulturerna
Resultat	<ul style="list-style-type: none">- Vi har vävt in de ovan nämnda åtgärderna i verksamheten- Vi har ätit mat från en del av andra kulturer och fått ta del av recept, kakor och frukt.- Lekar tex där barnen åker tåg till och från olika länder och fyller på med mat och och djur därifrån.- Räknade på alla språk- Vi hade velat uppmärksamma andra kulturella högtider, och nationaldagar i större utsträckning

Fokus under läsåret 2022/ 2023:

Önskvärd förbättring:

- Kön, Genus
- Könsoverskridande identitet eller uttryck

Syfte/ bakgrund:

- Vi vill medvetandegöra och uppmärksamma bemötandet av alla oavsett kön, vuxna som barn

Främjande arbete:

- Skapa ett tillitsfullt klimat och förtroendefulla relationer mellan personalen och barnen och deras föräldrar som leder till gemenskap och tillhörighet till förskolan.
- Genom goda förebilder sträva och erövra nya erfarenheter
- Öka medvetenheten, analysera och reflektera hur sagor, sånger och ramsor använder genus. Vid behov ändra, byta ut, byta perspektiv, könsneutralisera.
- Uppmärksamma vilka leksaker som används och vilka lekar barnen leker.
- Erbjud könsneutrala lekmiljöer och leksaker.
- Aktivt arbete i barngruppen om könsstereotyp beteende och språkbruk
- Inkluderande diskussion och samtal
- Uppmärksamma tilltal så de är könsneutrala.
- Utgå från barnet, ej kön.
- Forskning, Litteratur, artiklar

Förebyggande arbete:

- Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja risker för trakasserier, kränkningar och diskriminering. Ett aktivt samarbete med föräldrarna anses som viktigt.

Riskanalys:

- Risk att könsidentifikationer suddas ut
- Risk att skapa konfliktsituation mellan olika värderingar från hemmiljö-förskola

Förebyggande åtgärder/ arbetssätt:

- Vi tänker på vilka ord/ språkbruk vi använder när vi bemöter och tilltalar barnen
- Vi observerar ordval/ språkbruk när barnen pratar med varandra
- Vi tänker på likvärdighet när vi planerar miljön och val av aktiviteter
- Vi uppmuntrar till könsöverskridande aktiviteter och lek för att motverka könsstereotypa förhållningssätt
- Vi funderar över vilken litteratur vi använder

Uppföljning:

- På kollegiemöten

Förebyggande arbete i avseende på de olika diskrimineringsgrunderna

Kön

Mål: Alla ska behandlas lika oavsett kön

Förhållningssätt/ Arbetssätt

- Vi tänker på vilka ord/ språkbruk vi använder när vi bemöter och tilltalar barnen
- Vi observerar ordval/ språkbruk när barnen pratar med varandra
- Vi tänker på likvärdighet när vi planerar miljön och val av aktiviteter
- Vi uppmuntrar till könsöverskridande aktiviteter och lek för att motverka könsstereotypa förhållningssätt
- Vi funderar över vilken litteratur vi använder

Etnisk tillhörighet

Mål: Ingen ska uppleva diskriminering eller kränkande behandling pga etnisk tillhörighet

Förhållningssätt/ Arbetssätt

- Vi pratar om andra kulturer vid aktuellt tillfälle
- Vi sjunger sånger från andra kulturer på olika språk/ lär oss ord på andra språk
- Vi övar och väver in modersmålspråk som en del i förskolans vardag
- Vi har rutiner vid annan kultur
- Vi läser böcker/ berättar sagor/dockspel med annan kulturell bakgrund

Religion/ annan trosuppfattning

Mål: Ingen ska uppleva diskriminering eller kränkande behandling pga annan religion eller trosuppfattning

Förhållningssätt/ Arbetssätt

- Att ta reda på vilka religioner/ trosuppfattningar som finns på förskolan
- Att känna till de andra religioner och känna till dess högtider och innehåll
- Prata med föräldrarna om deras önskemål/ Rutiner vid annan kultur
- Servera mat som passar alla

Funktionshinder

Mål: Ingen ska uppleva diskriminering eller kränkande behandling pga funktionshinder, verksamheten ska vara tillgänglig för alla barn oavsett förutsättningar

Förhållningssätt/ Arbetssätt

- Vi klargör för oss vad funktionshindret innebär
- Vi pratar med föräldrarna om vad barnet är van vid/ hur hanterar man funktionshindret i hemmet?
- Vid planering av aktiviteter tänker vi över så att alla oavsett funktionshinder ska kunna delta
- Personalen ska ges möjlighet till kompetensutveckling i olika funktionshinder
- Vid behov funderar vi tillsammans med föräldrarna om barnet behöver särskilt stöd/ assistans
- Vi pratar med barnen om att vi alla är olika och får hjälpa varandra i olika situationer

Sexuell läggning

Mål: Alla ska behandlas lika oavsett familjebild och sexuell läggning

Förhållningssätt/ Arbetssätt

- Gemensamma diskussioner, samtal vid aktuella tillfällen
- Kommunikation med föräldrarna om hur de vill att vi informerar de andra barnen vid frågor
- Läsa böcker om tex olika familjekonstellationer

- Vi ingriper när det uppstår en oklar situation

Kränkande behandling

Mål: Nolltolerans mot kränkande behandling

Förhållningssätt/ Arbetssätt

- Vara uppmärksam och ingripa omedelbart
- Prata med barnen om våra känslor, visa empati
- Prata med barnen om vår värdegrund och förskolans regler
- Reflektera varandra i medarbetargruppen
- Sagor/ litteratur/ dockspel som pedagogiskt arbetssätt

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål: Ingen får bli utsatt för diskriminering på grund av könsöverskridande identitet

Förhållningssätt/ Arbetssätt

- Vi delar inte in barnen i könsbundna specifika roller
- Vi respekterar könsöverskridande uttryck som utveckling av identiteten
- Vi motverkar aktivt diskriminering i barngruppen, i personalgruppen och i föräldragruppen

Ålder

Mål: Inget barn får diskrimineras på grund av sin ålder

Förhållningssätt/ Arbetssätt

- Vi bjuder på en verksamhet där alla barn känner sig tilltalade oavsett ålder
- Vi tilltalar barnen efter mognad inte efter ålder, ingen kategorisering
- Vi anpassar aktiviteter på olika nivåer med barnets inflytande i fokus

Delaktighet/ kommunikation/ förankring av planen

Syfte:

Främjande och förebyggande arbete med likabehandling/ kränkande behandling ska genomsyra förskolans vardag. Både barn, personal och föräldrar ska ha kännedom om verksamhetens arbete med likabehandling/ kränkande behandling samt ges möjlighet till aktiv delaktighet.

Förhållningssätt/ Arbetssätt:

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling skickas ut till alla föräldrar vid läsårsstart
- Uppföljning och revidering med hela kollegiet
- Föräldrarnas delaktighet genom analys av utvecklingssamtalen och enkät
- Levande arbete med Plan mot diskriminering och kränkande behandling i vardagen tillsammans med barnen
- Val av fokus i förebyggande arbete
- uppmärksam lyssnar och agerar när barnet berättar om att känna sig otryggt, bli diskriminerat eller kränkt
- regelbunden kontakt till föräldrarna för att få veta om det förekommer diskriminering eller kränkning
- barnens delaktighet och kommunikation genomsyrar förskolans vardag

Rutiner för att reda ut och åtgärda

Individnivå

- Vi lyssnar, tar på allvar och agerar när barnet känner sig otryggt, blivit diskriminerad eller kränkt
- Vi pratar med de inblandade – barn, föräldrar, personal
- Vi har regelbunden kontakt till föräldrarna för att berätta om eller/ och få veta om det förekommer diskriminering eller kränkning
- Vi klargör tydligt att vi inte accepterar det som hänt – nolltolerans
- Vi diskuterar och bestämmer tillsammans hur vi kan fortsätta
- Vi diskuterar och bestämmer tillsammans med barnen hur vi ska bemöta varandra
- Vid behov upprättas en handlingsplan eller ett åtgärdsprogram
- Alla incidenter dokumenteras, följs upp, rapporteras till rektorn

Gruppenivå

- Incidenter eller misstanke diskuteras i personalgruppen
- Behövs åtgärda eller särskilt uppmärksamhet för att kunna bemöta berörda barn eller förebygga
- Vid behov upprättas en handlingsplan eller ett åtgärdsprogram
- Arbetslaget observerar, dokumenterar och följer upp händelser/ åtgärder
- Vem utöver berörd personal och berörda föräldrar behöver informeras
- Alla incidenter dokumenteras, följs upp, rapporteras till rektorn

Organisationsnivå

- Stöd till personalen
- Alla incidenter dokumenteras, följs upp, rapporteras till Huvudmannen
- Rektorn och Styrelsen deltar vid behov i utredningen
- Och avgör om att anmäla incidenter vidare till skolinspektionen eller vid misstanke att barn far illa till Socialtjänsten

Ansvarsfördelning

Styrelsen/ Huvudmannen ansvarar för:

- Att rektor och personal arbetar med Plan mot diskriminering och kränkande behandling enligt lag
- Att det finns skriftlig dokumentation/ rutiner (Plan mot diskriminering och kränkande behandling)
- Att reda ut, åtgärda, följa upp när det handlar om personal som begått form av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling
- Att ge stöd att reda ut, åtgärda, följa upp i fall rektor/ personal inte kan hantera allvarligt fall av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling själva

Rektorn ansvarar för:

- Att en Plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas i skriftlig form
- Att planen förankras i personalgruppen
- Att planen följs upp och revideras årligen
- Att föräldrarnas delaktighet tillgodoses
- Att all personal, föräldrar och barn känner till att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte är tillåtna i verksamheten
- Att det bedrivs ett målinriktat aktivt arbete i förskolans vardag för att främja barns rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder
- Att det finns rutiner för utredning, åtgärder, uppföljning och dokumentation
- Att informera Huvudmannen om incidenter
- Att rapportera allvarliga incidenter till Skolinspektionen
- Att göra en orosanmälan till Socialtjänsten vid misstanke att barn far illa

Personalen ansvarar för:

- Att följa förskolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling
- Att det bedrivs ett målinriktat aktivt arbete i förskolans vardag för att främja barns rättigheter samt att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- Att skapa trygghet och stärka/ uppmuntra barnen att tala om när någon eller de själva blivit illa behandlade
- Att ha bra kommunikation med föräldrarna och uppmuntra de att meddela om deras barn berättar att de blivit illa behandlade/ utsatt för kränkning
- Att vara en god förebild både för barnen, föräldrarna och varandra
- Att hålla en levande och ständigt pågående diskussion kring dessa frågor
- Att vid kännedom om förekomst av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling, se till att utredning görs och åtgärder vidtas och att rektorn informeras
- Att följa förskolans rutiner i fall om förekomst av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling